

Leo Trotskij: Tal till EKKI:s presidium¹

(27 september 1927)

[Ur *The Challenge of the Left Opposition, 1926-1927*, Pathfinder Press: New York 1980, s 405-415. Punkt 3-9 finns i *Leon Trotsky on China*, Pathfinder Press. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

1) Ni anklagar mig för att bryta mot disciplinen. Jag tvivlar inte på att ni redan har förberett domen. Idag finns det inte en enda organisation som diskuterar och beslutar, de *utför bara order*. Inte ens Kommunistiska internationalens presidium är något undantag.

2) Vad kallar ni *fraktionsarbete*? Allt som inte har godkänts av SUKP:s sekretariat.* Men sekretariatet trampar på stadgarna, krossar partidisciplinens själva grundvalar, och genomdriver ett förbud mot något som är varje partimedlems omistliga rätt och främsta plikt.

Den kinesiska revolutionen

3) Här är ett klart och brännande exempel. Dagens tidningar rapporterar att den revolutionära armén har ockuperat Shantou. He Longs och Ye Tings arméer har hållit på att ryckt fram under flera veckor. *Pravda* kallar dessa arméer för revolutionära arméer. I detta fall är det i alla fall mycket närmare sanningen än vad gäller Chiang Kai-sheks, Feng Yuxiangs eller Tang Shengzhs arméer.

Men jag frågar er: vilka framtidsutsikter ger den revolutionära arméerörelse som erövrade Shantou den kinesiska revolutionen? Vilka är rörelsens paroller? Vad har den för program? Vilka organisatoriska former bör den anta? Vad har hänt med parollen om kinesiska sovjeter, som *Pravda* plötsligt förde fram under en dag i juli? Vi hör inte ett enda ord om denna punkt i pressen, med undantag för kamrat Lozovskijs i grunden felaktiga artikel.

Varför håller SUKP:s press tyst? Varför tigger Kominterns press? Trots allt gäller fortfarande den resolution som EKKI:s senaste möte antog, efter kamrat Bucharins rapport. Den resolutionen är helt felaktig. Den hjälpte regeringen i Wuhan att fullborda det Chiang Kai-shek inte hade lyckats uppnå.

Stalins och Bucharins opportunistiska teser och resolutioner har vid två tillfällen lett den kinesiska revolutionen till allvarliga nederlag, men trycks ändå utan begränsningar. Marxistisk kritik och marxistiska formuleringar om problemen förbjuds. De som sprider våra teser anklagas för att bryta mot disciplinen och utesluts ur partiet. Men vi säger att varenda ärlig partimedlem är förpliktigad att kräva att alla dokument om den kinesiska frågan ska publiceras, och det är deras plikt att sprida vår kritik av Stalin-Bucharins opportunistiska linje, och göra det med alla tillgängliga krafter och resurser. Frågan om den kinesiska revolutionens öde är oändligt mycket viktigare än CK-sekretariatets order och förbud, som framställs som revolutionärt proletära disciplinära åtgärder.

4) Jag har sagt att Kominterns organ har hållit tyst om den kinesiska revolutionens tredje skede,

¹ Den 27 september höll EKKI:s presidium ett nattligt möte för att diskutera motioner om att utesluta Trotskij, och tillsammans med honom Rakovskij och Vujović, en ung jugoslavisk anhängare till Zinovjev, från EKKI. Med tillstånd från Harvard College Library.

* SUKP, Sovjetunionens kommunistiska parti var det namn som bolsjevikpartiet antog 1925 – öa.

som skulle kunna bli början på ett nytt uppsving, men som också – med en felaktig politik – skulle kunna bereda vägen för ett tredje nederlag, som skulle bli ytterst allvarligt och förödande, och försvaga revolutionen under ett antal år framåt.

Medan hela pressen håller tyst och Komintern inte säger någonting, förbereds samtidigt ett nytt opportunistiskt förbund, helt i den anda som Stalin-Bucharins kinesiska politik har. I Moskva håller ett nytt och alldeles modernt Guomindang på att bildas runt Sun Yat-sens änka och en av Chiang Kai-sheks vapenbröder, Eugene Chen. Det första skedet var Chiang Kai-shek; det andra var Wang Jingwei; det tredje är Eugene Chen och kompani. De två första skedena slutade med att arbetarna och bönderna krossades och sköts ner. Det tredje skedet kommer att leda till samma sak. Istället för att garantera det kinesiska kommunistpartiets fullständiga oberoende, öka dess självförtroende, vidga dess sätt att se på omvärlden, konfrontera det med en sovjetdiktators uppgifter, som skulle förena proletariatet och de många miljonerna fattigbönder i Kina – istället för detta förbereder Stalin-Bucharin nya inspektörer som ska ställas över det kinesiska kommunistpartiet, en ny sorts småborgerligt kompromissande övervakning av partiet, alltså nya bojor som binder den proletära förtruppens händer och fötter. Vi säger till er: det kommer att sluta med en tredje katastrof. Och tror ni verkligen att vi kommer att hålla tyst?

5) Sedan 1925 har vi kämpat för det kinesiska kommunistpartiets självständighet, för att det ska befrias från Chiang Kai-sheks disciplin. Denna bolsjevismens centrala, grundläggande paroll kallas för trotskism. I Kina använde Kominterns ombud ordet ”trotskister” för de verkligt proletära revolutionärer som vidmakthöll den bolsjevikiska politikens grundläggande förutsättning: det proletära partiets självständighet. Mot dem stödde Kominterns ombud Chen Duxiu, som översatte Martynovs politik till kinesiska.

Vad är oppositionen skyldiga till? Bara att den har alltför mycket har brytt sig om det stalinistiska sekretariatets förbud, som har varit ödesdigra för revolutionen, och att den inte omedelbart och offentligt, bestämt och beslutsamt, förde fram kravet på det kinesiska kommunistpartiets självständighet inför hela Komintern.

6) Under EKKI-mötet i maj i år föreslog vi en kort motion mot Bucharins helt igenom opportunistiska resolution. Vår resolution löd så här:

... plenumet [gör] klokt i att begrava Bucharins resolution, och ersätta den med en resolution på några få rader:

...

För det första bör inte bönder och arbetare sätta någon tillit till vänster-Guomindangs ledare, utan de bör i stället bygga sina sovjeter tillsammans med soldaterna. För det andra bör sovjeterna beväpna arbetarna och de avancerade bönderna. För det tredje måste kommunistpartiet säkerställa sitt fullständiga oberoende, skapa en dagspress och ta ledningen för att skapa sovjeter. För det fjärde måste jorden omedelbart tas ifrån godsägarna. För det femte måste den reaktionära byråkratin genast avlägsnas. För det sjätte måste man summariskt ta itu med svekfulla generaler och andra kontrarevolutionärer. Och slutligen måste den allmänna kursen inrikta sig mot upprättandet av en revolutionär diktatur genom arbetar- och bondedeputerades sovjeter.²

Dessa rader är den verkliga bolsjevismens röst, som för tillfället har tystats av den byråkratiska apparaten i den opportunistiska politikens tjänst. Och tror ni verkligen att vi ska underlåta att göra

2 Trotskij, [Det är dags att förstå, dags att ompröva och dags att göra en förändring](#), på marxistarkiv.se – öa.

dessa rader kända för det kinesiska och världsproletariatet? Den som tror det är inte revolutionär.

7) Än idag har resolutionen om Kina från det senaste EKKI-mötet inte dragits tillbaka. Än idag har inte Stalins ståndpunkt, som först krävde tilltro till Chiang Kai-shek och sedan förkunnade att Wuhanregeringen var ledande centrum för jordbruksrevolutionen, fördömts.

Har inte kamrat Treint rätt när han säger att Stalin-Bucharins politik, tack vare hela Kominterns organiserade tystnad, har vilselett det internationella proletariats förtrupp? Skickade inte *L'Humanité* ett telegram som hyllade slaktaren Chiang Kai-shek som Shanghaikommunens hjälte? Är inte en politik som missar den djupa avgrunden mellan en proletär kommun medlem och general Galliffet* – är det inte en kriminell politik som både ska fördömas och stämplas som brottslig?

8) Än värre är att Guomindang än idag är medlem av Komintern. Vilket Guomindang? Chiang Kai-sheks Guomindang eller Wang Jingweis Guomindang? Men nu har de förenats. Alltså tillhör Chiang Kai-sheks och Wang Jingweis förenade Guomindang fortfarande Komintern. Ni har bråttom att utesluta Vujović och mig. Men ni har glömt bort att utesluta vapenbröderna Chiang Kai-shek och Wang Jingwei. Kanske ni kan gå med på att även sätta den frågan på dagens dagordning.

9) Kampen för kommunistpartiets oberoende, proletariats kamp för bönderna och mot borgarklassen, kampen för arbetar-, bonde- och soldatdeputerades sovjeter, kallar opportunisterna för trotskism. Varför? För att desto säkrare bekämpa leninismen. Trotskism är det adjektiv som bankrutta gömmer sig bakom när de inte har något att säga. Kominterns tystnad avseende den kinesiska revolutionens nya skede som utvecklas inför våra ögon, är bevis på denna makalösa förvirring. Det är nödvändigt att klart peka ut den rätta vägen och målet. Vi kan inte vara tysta. Vi kan inte hålla tyst, eftersom vi är revolutionärer och inte byråkrater.

Kampen mot kriget

10) Står det bättre till med den andra frågan på det senaste EKKI-mötets dagordning, frågan om kampen mot kriget? Jag och kamrat Vujović satte frågan om den anglo-ryska kommittén i centrum för diskussionen om kriget. Delvisa, taktiska frågor kan inte avgöras utan en grundläggande strategisk inriktning. Som svar till oss hävdades det att den anglo-ryska kommittén är ett sätt att komma i kontakt med massorna. Som om strejkbryteri skulle kunna vara ett sätt att komma i kontakt med de strejkande. Mot oss hävdade de att den anglo-ryska kommittén skulle kunna förbättra Sovjetunionens internationella ställning. Det var en politik av ruttna illusioner. Heinz Neumann, Šmeral, Martynov, Kuusinen och de andra sa att vi, Oppositionen, inte höll Sovjetunionens försvar för kärt. Stalin, grövre och mer illojal än någonsin, talade om en enhetsfront mellan Chamberlain och Trotskij.

I de teser som vi lade fram inför senaste EKKI-mötet sa vi: ”Ju mer tillspetsad den internationella situationen blir, desto mer kommer den anglo-ryska kommittén att omvandlas till ett verktyg för den brittiska och internationella imperialismen mot oss. Efter allt som har hänt kan bara de som inte vill förstå undgå att inse detta. Vi har redan slösat bort alltför mycket tid. Det vore ett brott att förlora ännu en dag.”³

Nu har flera månader gått – och bevisen finns framför oss. Vi bröt inte med förrädarna och strejk-

* Gaston Alexandre Auguste de Galliffet var en fransk markis och militär – öa.

3 Trotskij, ”Kampen för fred och den anglo-ryska kommittén”, *Om Storbritannien*, på marxistarkiv.se, s 141.

brytarna helt öppet inför massorna, för att på så sätt klargöra situationen och hjälpa generalstrejken, gruvarbetarstrejken och den kinesiska revolutionen. Istället bröt strejkbrytarna i General Council relationerna med oss, för att på detta sätt mer effektivt hjälpa Chamberlain mot oss. Vi höll General Council om ryggen genom att bilda ett block med dem under de för dem mest kritiska månaderna, efter maj 1926. Med vår helt felaktiga politik hjälpte vi Thomas och Purcell att behålla sina positioner och sammankalla den senaste fackföreningskongressen i Edinburgh.

Hela politiken mot den anglo-ryska kommittén var ett oförskämt hån mot bolsjevismen från opportunistens sida. Detta exempel har givit det internationella proletariatet en utmärkt lärdom. Det bör tillgodogöra sig den. Men för att göra det måste det få reda på det. Det är därför vi inte kan hålla tyst. Det som står på spel här är det internationella proletariatets grundläggande intressen. Det är viktigare och mer övertygande än order från sekretariatet, som så skamligt har vilselett den internationella, proletära förtruppen och skapat allt fler hinder för dess utveckling.

Disciplinfrågor och organisatoriska regler

11) Disciplin är ett mycket viktigt verktyg för revolutionen. Men inte det enda. Disciplin kan inte ersätta en riktig linje eller att linjen utarbetas gemensamt. Försöket att upprätthålla disciplinen med enbart mekaniska medel är hopplöst och reaktionärt. Ju mer felaktig linjen är, desto mer förtryck behövs för att bevara en formell disciplin. En byråkratisk disciplin på basis av en felaktig politisk linje är inte ett verktyg som befäster partiet. Istället desorganiserar och krossar det partiet. Dessa ord beskriver den stalinistiska regimen, som nu i sin helhet har överförts till Komintern.

12) I ett brev från partiets centralkommitté nyligen, och i ett antal andra dokument, hävdas det att vi i vårt uttalande den 8 augusti ”medgav ett antal misstag” och lovade att inte inlåta oss på fraktionsverksamhet. I själva verket sa vi i vårt uttalande ingenting om att ha gjort några misstag. När vi den 8 augusti tillkännagav att vi ovillkorligt var för att försvara Sovjetunionen, var mot en splittring, mot linjen att gå framåt mot två partier, och mot ett system av permanent fraktionism, så talade vi inte om misstag från vår sida utan syftade på det förtal som systematiskt hade vräcks över oss och fortfarande vräks över oss. Vi förklarade fraktionismen i förhållande till den byråkratiska regimen, helt i linje med resolutionen från 5 december 1923. Fraktionism kan bara bekämpas genom att bekämpa byråkratismen. Vi för denna kamp och kommer att fortsätta att göra det.

13) Ni försöker ställa frågan om Oppositionen på ett rent disciplinärt plan. Men för att kunna kräva disciplin måste ni själva foga er efter partidemokratins grundläggande normer och organisationens stadgar. Men ni trampar alltmer ohyfsat och grovt på just dessa normer.

14) Låt oss börja med de enklaste exemplen. De stenograferade protokollen från det senaste EKKI-mötet, som diskuterade Oppositionen, publicerades utomordentligt snabbt. Mitt tal utelämnades från protokollet, med en not som påstod att jag inte hade rättat texten. Men texten överlämnades till mig i precis samma ögonblick som rapporten i sin helhet kom från tryckpressarna. Jag lämnade in ett klagomål till er om det. Vilka åtgärder var vidtagits mot detta skamliga brott mot de elementära rättigheterna och mot detta faktiska bedrägeri mot partiet? Inga avgörande sådana.

15) Kamrat Vujović är medlem i EKKI, och valdes in vid Kominterns senaste kongress. SUKP:s centralkommittés organisationsbyrå har givit order om att Vujović ska skickas till landsbygden, för att på så sätt förneka honom möjligheten att genomföra de uppgifter som världskongressen anför-

trodde honom. Vad är detta om inte en uppenbar kränkning av stadgarna och disciplinen? Ingrep ni å denna EKKI-medlems rättigheters vägnar? Inte alls. Idag vill ni avlägsna Vujović från EKKI för att i efterhand dölja organisationsbyråns order, som bryter mot stadgarna.

16) Strax efter EKKI:s senaste plenarmöte kallade SUKP:s centrala kontrollkommission in mig på anklagelser för mitt agerande i EKKI. Återigen var detta en uppenbar kränkning av organisationens stadgar och disciplin. Det är samma sak som om en kontrollkommission på landsbygden skulle döma mig för mitt agerande på ett möte med centralkommittén. EKKI dömde själv i denna fråga. Trots att frågan var helt entydig ansåg SUKP:s centrala kontrollkommission att den kunde döma mig för mina tal på EKKI:s plenarmöte.

Alla som kämpar mot Stalins linje i de europeiska kommunistpartierna utesluts. Allt fler bolsjeviker utesluts, både i de europeiska partierna och i SUKP, eftersom de delar den uppfattning som Oppositionen i SUKP har. De som utesluts förklaras vara överlöpare, och sedan anklagas vi för att solidarisera oss med överlöpare. På detta sätt har innebörden i ordet ”överlöpare” klassats ner.

Fram till igår utropades Chiang Kai-shek till allierad; Wang Jingwei till en pålitlig revolutionär; Purcell till vän. Med samma logik stämplas revolutionärer som har uteslutits för att de försvarar leninismen som överlöpare. Detta glåporad misskrediterar anklagarna, inte de anklagade.

17) Både presidiet och exekutivkommittén i sin helhet erhåller sin makt från Kominterns kongress. Enligt stadgarna måste Kominterns kongresser hållas varje år. Det innebär att den makt som exekutivkommittén och dess presidium har fått bara varar i ett år. Det är ett brott mot stadgarna att godtyckligt förlänga denna makt. Om krig, blockader eller liknande förhindrade en kongress från att sammankallas, så vore det givetvis absurt att göra frågans formella aspekt till ett problem. Men det var just under krig och blockader som världskongresserna hölls ganska regelbundet. Nu, när absolut ingenting stör sammankallandet av en ordentligt organiserad kongress, kommer ni er bara för att sammankalla en ny först fyra år efter den femte kongressen, alltså har ni i tre år eller mer övertagit en makt som inte tillhör er.

På vilken grundval? Enbart den kinesiska revolutionen skulle ha rättfärdigat sammankallande av två reservkongresser under det senaste året. Under denna period har Andra internationalen och Amsterdamgruppen hållit kongresser. Bara den Tredje internationalen har inte samlats på en kongress på fyra år – under en period med kolossala omvälvningar och ökad krigsfara. Och det är inte alls säkert att den kommer att sammankallas nästa år. Är inte detta en uppenbar kränkning av stadgarna och disciplinen? Är det inte att direkt tillskansa sig makten?

18) Och SUKP:s kongress? Den har inte sammankallats på två år. Vad är det som har hindrat kongressen från att sammankallas som vanligt? Bara Stalinfraktionens avsikt att ta itu med Oppositionen bakom partiets rygg, före en kongress och utan en kongress. Samma överväganden har lett till att Kominterns sjätte kongress ånyo har skjutits upp. Framför alla dessa frågor står frågan om Stalingroupens organisatoriska självbevaringsdrift. Man kan inte tala om den kinesiska revolutionen, den anglo-ryska kommittén, vår politik i Persien, Mongoliet, Afghanistan, klasskiktningen på landsbygden, industrialisering, prispolitik eller ens Dnjeproströj⁴ – eftersom Stalins agerande i alla dessa frågor bara visar på misstag, vacklan, opportunistiska tabbar och nederlag. Idag kan vi inte tala om frågor om internationell politik, speciellt inte förhandlingarna med

4 Dnjeproströj var en av de första större vattenkraftverken i Sovjet – öa.

Frankrike om att erkänna den tsaristiska skulden. I dessa frågor har lika många misstag begåtts som i de andra. Och dessa frågor har beslutats bakom partiets rygg och slängts på dess huvud som ett fullbordat faktum. Partiet visste mindre om dessa saker än den internationella borgarklassen. Ledarskapets oförmåga att hitta rätt i den internationella situationen, på rätt sätt bedöma förhållanden mellan klasser och mellan stater, har lett till och fortsätter att leda till en politik som är meningslös och malplacerad. Och det är tydligt att vi nu är på väg att betala ännu mer för våra misstag och dröjsmål än vad som verkade möjligt – och det i utbyte mot ytterst tveksamma resultat. Det är särskilt förbjudet att diskutera regimen i partiet, trots att alla misstag, all politisk tillbakagång, får sitt allra mest intensiva uttryck här. Partiet beordras hålla tyst eftersom Stalins politik är en bankrutt politik. Men det är just därför partiet måste tala. Och det är just därför Oppositionen kommer att tala.

19) Förberedelserna inför den femtonde kongressen är en länk i kedjan av nedlåtande missförhållanden i partiet. Centralkommittén har fört en gravt felaktig linje i alla grundläggande frågor, men förbjuder just innan kongressen all kritik av sig själv. Partimedlemmar har vänligen fått tillåtelse att skriva sina mottoser efter att Stalin och Bucharin har skrivit sina teser. Som om problemet i själva verket var Stalins skrivna teser. Det verkliga problemet är hans politik i sin helhet under de senaste två åren. Denna politik ledde in i en återvändsgränd. Denna politik har orsakat en rad nederlag och bereder vägen för ännu större kommande nederlag. Men nej. Ingen ska få tala om den verkliga, faktiska politik som har genomförts under de senaste två åren. Oppositionens plattform gör en genomgripande bedömning av denna politik. Just av den orsaken förklaras plattformen vara ett olagligt dokument. Partimedlemmar utsätts för husrannsakingar, uteslutningar och alla möjliga sorters fysiska förtrycksåtgärder för att ha spridit en plattform som kritiserar centralkommittén två månader innan kongressen.

Det godtyckliga uppskjutandet av kongressen i ett år, förbudet mot diskussioner, att använda administrativa statliga åtgärder för att pressa partimedlemmar, att beröva leninister deras dagliga bröd på grund av att de inte vill bli stalinister – inget av detta utgör ett brott mot disciplinen, allt är en normal händelseutveckling. Men att protestera mot det, kämpa mot dessa skändligheter, är att bryta mot disciplinen och framhärda i fraktionell verksamhet.

Nej, ni kan inte skrämna oss med så bedrövliga, föraktliga byråkratiska hot.

20) Partiregimen är den största av alla faror – eftersom den förlamar proletarietets förtrupp, den viktigaste kraften för att göra motstånd mot fienden.

Om en soldats händer har bundits är inte huvudfaran fienden utan repet som binder soldatens händer. Den nuvarande regimen binder partiets initiativ och självständiga verksamhet. Det är den mest omedelbara och allvarliga faran eftersom den försvagar partiet mot fienden.

21) Partimedlemmarna får storsint rätten att presentera sina mottoser. Efter att de har lämnats in kommer de att tryckas i diskussionsbulletinen. I bästa fall kommer det att ske tre till fyra veckor innan kongressen. Sedan kommer diskussionsbulletinen att skickas dit sekretariatet anser det vara tillrådligt. Under tiden pågår förberedelserna för lokala konferenser som kommer att avgöra kongressens sammansättning. Den så kallade ”diskussionen” kommer att inledas efter att kongressen faktiskt har blivit vald – och består av sekreterare som har utsetts av Stalin. Det är svårt att tänka sig ett mer motbjudande sätt att leka med partiet! Alla dessa intriger är helt genomsyrade av en anda av

att tillskansa sig makten. Var och en som inte kämpar mot dem är inte värdig namnet *bolsjevik*. Vi kommer att kämpa mot dem ända till slutet.

Igår uteslöts kamraterna Ochotnikov, Gutman, Dvores, Kaplinskaja, Karin, Maximov, Vladimirov, Rabinovitj, Gerdovskij och Vorobjov för att ha kopierat och spridit oppositionens plattform. De är samtliga enastående partimedlemmar, de flesta av dem är trots sin ungdom härdade i strid, de är hängivna revolutionärer. Inte karriärister som vill rädda sitt skinn utan verkliga bolsjeviker. Majoriteten av de oppositionsmedlemmar som har uteslutits är långt överlägsna de som har uteslutit dem. Men dessa 10 kamrater inte bara uteslöts ur partiet, utan det gjordes också ett gement försök att förtala dem genom att dra in en ”Wrangelofficer” utan namn i affären – via GPU.

En ytterligare sak måste läggas till denna punkt. Efter att Zinovjev, Smilga och Peterson skrev en protest – som jag inte undertecknade av det enda skälet att jag var borta – sa Menzjinskij idag att den så kallade Wrangelofficeren, denna förmodade kontrarevolutionär, i själva verket är en GPU-agent som hjälper till att avslöja konspirationer. Jag vet inte om våra kamrater stötte på denne man under sitt arbete eller ej, men om de gjorde det så mötte de en GPU-agent, inte en Wrangelofficer.⁵

Var och en som känner till historien vet att varje steg på vägen mot att tillskansa sig makten alltid har åtföljts av sådana anklagande komplotter. I ett brev till centralkommittén har kamraterna Serebrjakov, Preobrazjenskij och Sjarov sagt att de organiserade tryckningen av plattformar. Ett brev från politbyrån kallar de tre kamraternas uttalande för ”överlöperi”. Författarna till detta glåpord misskrediterar bara sig själva. Serebrjakov, Preobrazjenskij och Sjarov är politiskt och moraliskt två huvud högre än någon av de som döljer sina egna brott med förolämpningar.

Ynkliga, tredubbelt ynkliga, är de politiskt bankrutta som måste gömma sig för bolsjevik-leninisternas (Oppositionens) plattform bakom ryggen på Wrangelofficeren. Det kommer inte att hjälpa dem. Varken hot eller förtryck eller termidorianskt förtal eller bonapartistiska komplotter kommer att hindra oss från att utföra arbetet att bevara partiets revolutionära traditioner och säkerställa dess revolutionära framtid.

Vad finns det för utväg?

22) Stalin viskar en lösning i era öron: uteslut Trotskij och Vujović från EKKI. Jag tror att ni kommer att genomföra detta förslag. Men vad kommer det att förändra? Ingenting. Eller nästan ingenting. De viktigaste frågorna beslutas utanför exekutivkommittén och hursomhelst utanför presidiet. Ni vet det lika väl som jag. Liksom alla åtgärder som missbrukas har uteslutningarna förlorat bettet. Bara de senaste dagarna har Stalin och Bucharin krävt att den franska centralkommittén ska utesluta Treint från sina led bara på grund av att Treint yttrade några bittra sanningens ord om Stalins och Bucharins Kinapolitik. Och vad kommer ni att göra med kamrat Nin, en av den internationella proletära förtruppens bästa anställda, en central medlem i fackföreningsinternationalens personal? Han har också öppet förkunnat sin fullständiga solidaritet med Oppositionen. Vad förbereder ni för öde för honom? Vilka åtgärder kommer ni att vidta i detta fall? I det tyska partiet kan den utnämnda ledaren, kamrat Thälmann, bara behålla greppet – trots sin fruktansvärda politiska hjälplöshet – på grund av att alla som kritiserar honom återkallas från Tyskland eller utesluts. Bakom Thälmanns rygg står i själva verket opportunisten Ernst Meyer. Revolutionära ledare skapas

⁵ Den 23 september krävde Zinovjev, Smilga och Peterson att få reda Wrangelofficerens identitet, och fick av GPU veta att han var en av deras agenter. Senare identifierade Trotskij Wrangelofficeren som en Stroilov.

inte genom att utnämnas av apparaten.

Personer som redan på förhand håller med om allting blir aldrig verkliga revolutionärer, än mindre revolutionära ledare. Jag vill inte förolämpa Šmeral, Pepper, Kuusinen och andra personligen. Men de är inte kamrater som kan ta initiativ under proletariats kamp om makten. Begreppet bolsjevik gäller inte för personer som underkastar sig varenda order från SUKP:s sekretariat, utan för de som vet hur man ska kämpa för *proletariats diktatur*.

23) Uteslutningar kommer inte att hjälpa. Det är för många av dem. De kommer att bli allt fler. Stalins regim skakar om partiet med ensidiga diskussioner, uteslutningar och överhuvudtaget all möjlig sorts förtryck. Partiet lyckas aldrig hämta sig från dessa febrila diskussioner som påtvingas det uppifrån: apparaten startar en ny diskussion varje månad, apparaten bestämmer temat, matar debatten med falskt material, sammanfattar resultatet, håller rättegångar och vidtar repressalier, skjuter upp kongressen ett år och förbereder nu en kongress som består av personal från sin egen apparat, folk som har utsetts på förhand och säkert kommer att godkänna att gänget i toppen kan fortsätta samma arbete. Stalins regim blir allt kostsammare för partiet och för den internationella revolutionen.

24) Ni kommer att säga: "Innebär detta en brytning, en splittring?" På det svarar jag att Stalins hela politik syftar till en splittring, eller mer exakt till en rad på varandra följande avspjälkning som är ämnade att komma allt tätare och gå allt djupare. Detta kan bara förhindras av ett parti som har återtagit sina rättigheter. För att göra det måste det förstå de faror som hotar det. Vår plattform underordnas helt detta mål. Alla som sprider plattformen tjänar partiets enhet på leninismens revolutionära grund. Det finns bara en utväg – en ärlig kongress. Samma sak gäller Komintern. Först publicera alla dokument. Sedan en diskussion. Och sedan en internationell kongress.

25) Ni kommer att säga: "Betyder det att Oppositionen försöker bryta med Stalin och Bucharin?" Nej. Vi talar om partiets linje och inte om Stalin, Bucharin eller andra personer.

Stalins personliga olycka, som alltmer blir partiets olycka, består av den enorma skillnaden mellan Stalins teoretiska resurser och den makt som statsapparaten har samlat i hans händer. I sitt testamente, där Lenin noga vägde varje ord, gjorde han en bedömning av partiets ledande element. Han varnade partiet speciellt noga för Stalin – för hans grovhet och illojalitet och hans maktmissbruk – och för Bucharins skolastik och oförmåga att behärska marxismen. Lenin skrev denna bedömning vid en tidpunkt då han gav partiet andra kloka råd. Jag behöver inte påpeka att Lenins kommentarer inte innehöll ett uns av fördomar, illvilja eller liknande. Mer än någonsin vägledades han i detta dokument av politiska och partiöverväganden – och inget annat. I sina kommentarer om Stalin och Bucharin, som till formen var milda men till sitt innehåll var mycket hårda, hade inte Lenin alls för avsikt att märka eller isolera dem. Han ville bara varna partiet avseende den ställning de kunde ha i det kollektiva ledarskapet.

En central tanke genomsyrar hela Lenins brev: att partiets ledarskap under de rådande förhållandena och med de befintliga krafterna bara kan vara kollektivt. En byråkratisk regim leder alltid till ett enmansstyre. Ett kollektivt ledarskap går bara att tänka sig på basis av partidemokrati. Vi tror att det i frågan om ledarskapet ännu inte är försent att återgå till de råd som Lenin gav i sitt testamente. Men oavsett hur viktig denna fråga är, så är en annan viktigare fråga överordnad den: partiet måste återföras till den leninistiska politikens och leninistiska regimens väg. Och även Komintern måste

återvända till denna väg.

Alla våra ansträngningar ägnas detta mål. Vi lade fram våra åsikter i plattformen, som inte mindre än 200 gamla bolsjevikiska partimedlemmar helt eller delvis har varit med om att skriva. Hela ettusen partimedlemmar har redan undertecknat denna plattform. Och tillsammans med oss har alla dessa gjort det till sin uppgift att lägga fram plattformen inför partiet och Komintern för en öppen diskussion. Vi kommer att uppnå detta mål oavsett.